AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 29.7.2025
COM(2025) 427 final

Moladh le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

lena n-údaraítear tús a chur leis an gcaibidlíocht maidir le Comhaontú lena n-Éascaítear Infheistíocht Inbhuanaithe idir an tAontas Eorpach agus Poblacht Eacuadór

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais agus cuspóirí an togra

Le Compás Iomaíochais an 29 Eanáir 2025, cuireadh i dtábhacht gur gá don Aontas '*bealaí nua a lorg chun comhpháirtíochtaí a dhoimhniú agus tairbhí a chruthú dár ngnólachtaí*', lena n-áirítear trí Chomhaontuithe lena n-Éascaítear Infheistíocht Inbhuanaithe (dá ngairtear 'CÉIInna' anseo feasta)[1]. Tháinig an chéad CÉII de chuid an Aontais i bhfeidhm an 1 Meán Fómhair 2024 le hAngóla[2]. An 12 Meitheamh 2025, ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh Cinneadh lena n-údaraítear tús a chur le caibidlíocht CÉII leis an gCósta Eabhair[3].

Ag an 8ú cruinniú den Sásra um Chomhairliúcháin Pholaitiúla Dhéthaobhacha idir an tAontas agus Eacuadór an 13 Meitheamh 2024, léirigh Eacuadór gur spéis leis CÉII a chaibidliú leis an Aontas. Ansin, an 16 Nollaig 2024, sheol Aire Gnóthaí Eachtracha Eacuadór, Gabriela Sommerfield, litreacha chuig an gCoimisinéir Eorpach um an Trádáil agus Slándáil Eacnamaíoch, Maroš Šefčovič, agus chuig Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála agus Leasuachtarán de chuid an Choimisiúin, Kaja Kallas, inar athdhearbhaigh sí gur spéis le hEacuadór CÉII a chaibidliú leis an Aontas.

In 2023, EUR 8,2 billiún a bhí i gceist le stoc infheistíochta dírí coigríche an Aontais in Eacuadór, ar méadú é sin ó EUR 7,1 billiún in 2022. Tá Comhaontú Trádála Ilpháirtí tugtha i gcrích ag an Aontas le tíortha na nAindéas, a bhfuil Eacuadór ina pháirtí ann. Cuimsítear sa Chomhaontú Trádála sin forálacha maidir le seirbhísí agus infheistíocht, lena n-áirítear ceangaltais maidir le rochtain ar an margadh agus cóireáil náisiúnta le haghaidh infheisteoirí de chuid an Aontais. Sa chomhthéacs sin, deis a bheadh sa CÉII an caidreamh infheistíochta idir an tAontas agus Eacuadór a dhoimhniú, agus tacú le hinfheisteoirí de chuid an Aontais leas breise a bhaint as na deiseanna a chruthaítear leis an gComhaontú Trádála trí fheabhas a chur ar an gcreat rialála agus ar na nósanna imeachta le haghaidh infheistíochtaí. Leis an gComhaontú sin, d'fhéachfaí leis an méid sin a dhéanamh trí ghealltanais maidir le héascú infheistíochtaí, amhail trédhearcacht agus intuarthacht a mhéadú le haghaidh dlíthe agus rialacháin a bhaineann le hinfheistíocht, nósanna imeachta údarúcháin infheistíochta a shimpliú, agus feabhas a chur ar idirphlé príobháideach-poiblí trí phointí fócasacha infheisteoirí agus rannpháirtíocht páirtithe leasmhara. Is é an cuspóir deiridh a bheadh ann timpeallacht infheistíochta níos trédhearcaí, níos éifeachtúla agus níos intuartha a chothú, agus dá bhrí sin, tacú le hEacuadór infheistíocht dhíreach choigríche a mhealladh, agus caighdeáin a bhaineann leis an gcomhshaol, cearta oibrithe agus an aeráid á gcaomhnú. Tríd an méid sin a dhéanamh, chuirfí forbairt inbhuanaithe, fás eacnamaíoch agus cruthú post chun cinn leis an gComhaontú. I bhfianaise a bhfuil thuas, molann an Coimisiún tús a chur le caibidlíocht le haghaidh CÉII le hEacuadór.

• Comhsheasmhacht le forálacha beartais atá sa réimse beartais cheana

Tá cuspóirí an Chomhaontaithe sin comhsheasmhach leis an gConradh ar an Aontas Eorpach

---

1 Teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le Compás Iomaíochais don Aontas Eorpach, COM(2025) 30 final.

2 Féach Cinneadh (AE) 2024/829 ón gComhairle an 4 Márta 2024 maidir le tabhairt i gcrích, thar ceann an Aontais, an Chomhaontaithe um Infheistíocht Inbhuanaithe a Éascú idir an tAontas Eorpach agus Poblacht Angóla, IO L, 2024/829, 8.3.2024.

3 Cinneadh (AE) 2025/1209 ón gComhairle an 12 Meitheamh 2025 lena n-údaraítear tús a chur leis an gcaibidlíocht le Poblacht an Chósta Eabhair le haghaidh comhaontú um infheistíocht inbhuanaithe a éascú, IO L, 2025/1209, 17.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1209/oj.

(CAE), lena bhforáiltear gur cheart don Aontas '*lánpháirtiú na dtíortha uile sa gheilleagar domhanda a chothú, lena n-áirítear trí shrianta ar an trádáil idirnáisiúnta a dhíothú de réir a chéile*[4].'

Leis an gComhaontú sin, cuirtear dlús le cuspóirí Compáis Iomaíochais an 29 Eanáir 2025, inar luadh gur gá don Aontas '*bealaí nua a lorg chun comhpháirtíochtaí a dhoimhniú agus tairbhí a chruthú dár ngnólachtaí*', lena n-áirítear trí CÉIInna[5]. Déantar obair leantach leis an gComhaontú freisin ar an Teachtaireacht maidir leis an athbhreithniú ar an Trádáil agus ar an bhForbairt Inbhuanaithe, 2022[6].

Bheadh an Comhaontú sin i gcomhréir leis an Teachtaireacht maidir le 'Clár Oibre Nua don Chaidreamh idir an tAontas Eorpach agus Meiriceá Laidineach agus Muir Chairib'[7], inar luadh go '*[l]eanfaidh an tAontas de bheith ag obair le comhpháirtithe Mheiriceá Laidinigh agus Mhuir Chairib chun na dálaí don infheistíocht inbhuanaithe a chruthú, lena n-áirítear trí Global Gateway agus trí thacaíocht a thabhairt do chreataí dlíthiúla atá oscailte, cobhsaí agus intuartha, trí bhacainní idirdhealaitheacha a bhaint, agus trí éascú infheistíochtaí a chur chun feidhme.*' Cuirfidh an Comhaontú sin le Clár Oibre Infheistíochta Global Gateway idir an tAontas agus Meiriceá Laidineach agus Muir Chairib freisin, trínar '*féidir leis an Aontas infheistíochtaí ardcháilíochta a ghiaráil chun cuidiú le haghaidh a thabhairt ar riachtanais bhonneagair Mheiriceá Laidinigh agus Mhuir Chairib, tacú le caipiteal daonna a fhorbairt, lena n-áirítear cumhachtú daoine, go háirithe mná, an óige agus na daoine is leochailí, agus an timpeallacht cumasúcháin gnó agus rialála a neartú, d'fhonn breisluach áitiúil, fás agus poist ardcháilíochta a chruthú.*'[8]

Bheadh an CÉII atá beartaithe go hiomlán comhsheasmhach agus comhlántach leis an gComhaontú amach anseo, is é sin an Comhaontú lena n-Éascaítear Infheistíocht Inbhuanaithe le haghaidh Forbartha, a caibidlíodh laistigh den Eagraíocht Dhomhanda Trádála[9].

- **Comhsheasmhacht le beartais eile de chuid an Aontais**

Tá na cuspóirí comhsheasmhach le beartais eile de chuid an Aontais, go háirithe beartas forbartha an Aontais.

2. BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

- **Bunús dlí don nós imeachta**

Is iad Airteagail 218(3) agus (4) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) bunús dlí nós imeachta an chinnidh atá beartaithe lena n-údarófar tús a chur leis an gcaibidlíocht maidir leis an gcomhaontú atá beartaithe.

---

4 Airteagal 21(2)(e) CAE.

5 Teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le Compás Iomaíochais don Aontas Eorpach, COM(2025) 30 final.

6 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa: 'Cumhacht na gcomhpháirtíochtaí trádála: le chéile ar mhaithe le fás eacnamaíoch atá glan agus cóir', COM(2022) 409 final.

7 Teachtaireacht Chomhpháirteach chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle maidir le Clár Oibre Nua don Chaidreamh idir an tAontas Eorpach agus Meiriceá Laidineach agus Muir Chairib, JOIN(2023) 17 final.

8 Ibid.

9 https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm

Foráiltear le hAirteagal 218(3) CFAE, i gcás nach mbaineann an comhaontú atá beartaithe go heisiach ná go príomha leis an gcomhbheartas eachtrach agus slándála, go gcuirfidh an Coimisiún moltaí faoi bhráid na Comhairle. Glacfaidh an Chomhairle cinneadh lena n-údarófar tús a chur leis an gcaibidlíocht agus lena n-ainmneofar idirbheartaí an Aontais nó ceannaire fhoireann caibidlíochta an Aontais.

Foráiltear le hAirteagal 218(4) CFAE go bhféadfaidh an Chomhairle treoracha a dhíriú chuig an idirbheartaí agus coiste speisialta a ainmniú nach foláir an chaibidlíocht a sheoladh i gcomhairle leis.

Molann an Coimisiún tús a chur le caibidlíocht idir an tAontas Eorpach agus Poblacht Eacuadór le haghaidh comhaontú idirnáisiúnta a bhaineann le hinfheistíocht a éascú. Tá an Coimisiún le hainmniú mar idirbheartaí.

- **Bunús dlí substainteach**

Tagann an gníomh seo faoin gComhbheartas Tráchtála agus, dá bhrí sin, is é 207(4) CFAE an bunús dlí substainteach.

- **An rogha idirbheartaí**

Ós rud é go gcumhdaítear go heisiach ábhair eile seachas an comhbheartas eachtrach agus slándála leis an gcomhaontú atá beartaithe, ní mór an Coimisiún a ainmniú mar an t-idirbheartaí de bhun Airteagal 218(3) CFAE.

- **Inniúlacht an Aontais**

Tagann an gníomh seo faoin gComhbheartas Tráchtála faoi Airteagal 207 CFAE. Dá bhrí sin, tagann sé faoi inniúlacht eisiach an Aontais i gcomhréir le hAirteagal 3(1) CFAE.

- **Coimhdeacht (i gcás inniúlacht neamheisiach)**

Baineann ábhar na caibidlíochta atá beartaithe leis an gcomhbheartas tráchtála. De réir Airteagal 5(3) CAE, níl feidhm ag prionsabal na coimhdeachta maidir le réimsí ina bhfuil inniúlacht eisiach ag an Aontas Eorpach. Liostaítear an comhbheartas tráchtála i measc na réimsí sin ina bhfuil inniúlacht eisiach ag an Aontas in Airteagal 3(1) CFAE. Cuimsítear sa bheartas sin comhaontuithe trádála agus infheistíochta a chaibidliú de bhun, *inter alia*, Airteagal 207 CFAE.

- **Comhréireacht**

Tá an moladh ón gCoimisiún i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, ós rud é gur príomh-ionstraim é comhaontú idirnáisiúnta a thabhairt i gcrích chun cearta agus oibleagáidí cómhalartacha a ghlacadh in éineacht le hábhar dlí náisiúnta amhail tír eachtrach.

- **An rogha ionstraime**

Tíolactar an moladh seo le haghaidh cinneadh ón gComhairle i gcomhréir le míreanna 3 agus 4 d'Airteagal 218 CFAE, lena mbeartaítear go nglacfaidh an Chomhairle cinneadh lena n-údarófar tús a chur leis an gcaibidlíocht agus lena n-ainmneofar idirbheartaí an Aontais. Féadfaidh an Chomhairle treoracha caibidlíochta a dhíriú chuig an idirbheartaí freisin. Níl aon ionstraim dlí eile ann a d'fhéadfaí a úsáid chun an cuspóir a chuirtear in iúl sa mholadh seo a bhaint amach.

3. TORTHAÍ AR MHEASTÓIREACHTAÍ EX POST, AR CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS AR MHEASÚNUITHE TIONCHAIR

- **Meastóireachtaí ex post/seiceálacha oiriúnachta ar an reachtaíocht atá ann cheana**

Neamhbhainteach.

- **Comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara**

Rinne an Coimisiún comhairliúchán poiblí in 2021 mar chuid den mheastóireacht *ex post* ar an gComhaontú Trádála Ilpháirtí idir Comhphobal na nAindéas agus an tAontas, inar cuimsíodh tuairimí na bpáirtithe leasmhara maidir le hinfheistíocht sna tíortha a chumhdaítear, lena n-áirítear Eacuadór. Thairis sin, téann an Coimisiún i gcomhairle le páirtithe leasmhara *inter alia* go rialta sa Sainghrúpa um Chomhaontuithe Trádála[10] agus sa Chomhphlé leis an tSochaí Shibhialta[11].

- **Bailiú agus úsáid saineolais**

Tá an togra seo ag brath ar shaineolas seachtrach a bhailítear i gcomhthéacs tionscadail arna chur i gcrích ag an mBanc Domhanda agus arna choimisiúnú ag an gCoimisiún Eorpach. Sainaithníodh go sonrach sa tuarascáil[12] go measann infheisteoirí go bhfuil an easpa trédhearcachta agus intuarthachta agus iad ag plé le gníomhaireachtaí poiblí, athruithe tobanna ar na dlíthe agus ar na rialacháin, agus moilleanna ar cheadúnais agus ar dheimhnithe a fháil ón rialtas i measc na dtosca criticiúla a mbíonn tionchar acu ar chinntí infheistíochta infheisteoirí i dtíortha atá i mbun forbartha. Is iad sin na réimsí a chumhdófaí leis an CÉII atá beartaithe.

- **Measúnú tionchair**

Díríonn gealltanais sa CÉII maidir le hinfheistíocht a éascú ar phrionsabail dea-rialachais agus dea-chleachtais rialála a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear trédhearcacht, intuarthacht, agus éifeachtúlacht riaracháin, i gcreat infheistíochta tíre comhpháirtíochta (dlíthe, rialacháin agus nósanna imeachta infheistíochta). Tá tionchar na mbeart maidir le hinfheistíocht a éascú nasctha go mór le cur chun feidhme an Chomhaontaithe ag tír chomhpháirtíochta agus leis an bhfeabhas fadtéarmach ar a timpeallacht infheistíochta. Déantar difear don tionchar foriomlán freisin le hinfheistíochtaí aonair a d'fhéadfaí a mhealladh le creat infheistíochta feabhsaithe den sórt sin. Le CÉII, códaítear cleachtais atá seanbhunaithe cheana féin laistigh den Aontas.

Thairis sin, tairbhíonn an tionscnamh as measúnuithe éagsúla atá ann cheana a rinneadh thar na blianta, lena n-áirítear Measúnú Tionchair Inbhuanaitheachta lenar cumhdaíodh trádáil idir an tAontas agus Comhphobal na nAindéas (2009), tuairisc ina ndearnadh measúnú ar thionchar eacnamaíoch an Chomhaontaithe Trádála idir an tAontas Eorpach agus Eacuadór (2016), agus an tuarascáil mheastóireachta *ex post* ar an gComhaontú Trádála Ilpháirtí idir Comhphobal na nAindéas agus an tAontas (2021).

---

10 http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/

11 http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531

12 Féach an Banc Domhanda, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses*, http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf

- **Oiriúnacht rialála agus simpliú**

Is é is aidhm don togra seo moladh a dhéanamh go nglacfaidh an Chomhairle cinneadh lena n-údarófar tús a chur leis an gcaibidlíocht le haghaidh CÉII le hEacuadór. Níl malartú sonraí, uathoibriú próiseas, úsáid córas digiteach ná soláthar seirbhísí poiblí i gceist leis an togra. Dá réir sin, níl feidhm ag an bprionsabal 'digiteach mar réamhshocrú' toisc nach dtugtar isteach leis ceanglais dhigiteacha shonracha.

- **Cearta bunúsacha**

Leis an tionscnamh, urramaítear go hiomlán Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh.

4. IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Níl impleachtaí buiséadacha ag an tionscnamh.

5. EILIMINTÍ EILE

- **Pleananna cur chun feidhme, agus socruithe faireacháin, meastóireachta agus tuairiscithe**

Meastar go dtabharfar an chaibidlíocht maidir le CÉII i gcrích in 2026.

- **Doiciméid mhíniúcháin (i gcás treoracha)**

Neamhbhainteach.

- **Míniúchán mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra**

Is é is aidhm do na forálacha a mholadh go nglacfaidh an Chomhairle cinneadh lena n-údarófar tús a chur leis an gcaibidlíocht agus lena n-ainmneofar idirbheartaí an Aontais. Féadfaidh an Chomhairle treoracha a dhíriú chuig an idirbheartaí.

Moladh le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

lena n-údaraítear tús a chur leis an gcaibidlíocht maidir le Comhaontú lena n-Éascaítear Infheistíocht Inbhuanaithe idir an tAontas Eorpach agus Poblacht Eacuadór

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe an chéad fhomhír d'Airteagal 207(4), i gcomhar le hAirteagal 218(3) agus (4) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

Ba cheart tús a chur leis an gcaibidlíocht d'fhonn Comhaontú lena n-Éascaítear Infheistíocht Inbhuanaithe le Poblacht Eacuadór a thabhairt i gcrích,

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

1. Údaraítear leis seo don Choimisiún Comhaontú lena n-Éascaítear Infheistíocht Inbhuanaithe le Poblacht Eacuadór a chaibidliú thar ceann an Aontais.

2. Leis seo, déantar an Coimisiún a ainmniú mar idirbheartaí an Aontais.

Airteagal 2

Déanfar an chaibidlíocht ar bhonn na dtreoracha caibidlíochta ón gComhairle a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gCinneadh seo.

Airteagal 3

Déanfar an chaibidlíocht i gcomhairle leis [an gcoiste speisialta dá bhforáiltear sa tríú fomhír d'Airteagal 207(3) CFAE].

Airteagal 4

Déanfar an Cinneadh seo agus an Iarscríbhinn a ghabhann leis a chur ar fáil go poiblí go díreach tar éis a nglactha.

Airteagal 5

Is chuig an gCoimisiún a dhírítear an Cinneadh seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán